

Kur'an'a göre helal gıda

Yaşar Nuri Öztürk

info@yasarnuri.com

YURT Gazetesi, 14 Ağustos 2012, 12:48

<http://www.yurtgazetesi.com.tr/kurana-gore-helal-gida-makale,1687.html>

Kur'an, helal gıdayı belirlemede üç egemen ilkeyi öne çıkarmaktadır:

1. Gıda, Mâûn ihlalinden arınmış olacak,
2. Gıda doğal olacak,
3. Gıda, yasaklanan yiyeceklerden olmayacak. Örneğin domuz eti...

Mâûn ihlalinden arınmış olmak, gıdanın, başkalarının hakkına, emek ve gayretine tasallutla elde edilmiş olmaması demektir. **Başkalarının emek ve alınterinin ürünü olan değerlere mu-sallat olanların bu yolla elde ettikleri gıdalar, hükmen domuz eti niteliğindedir. Böy-le olunca da bu hükmî domuz etlerini yiyenler hükmen domuz sayılırlar.** Bunların bu haram gıdaları yemeye başlarken besmele çekmeleri halkı aldatmaktan başka bir işe yaramaz. Bırakın besmeleyi, Mâûn suresi, bunların kıldıkları namazları bile lanet vesilesi olarak tescil ve ilan etmiştir.

Demek ki, gıda, başkalarının hak ve emeği aşırılarak elde edilmişse, özellikle kamu haklarına tasallutla elde edilmişse sadece haram hale gelmekle kalmaz, yiyenleri ve yenmesine bir biçimde kolaylık sağlayanları din inkârcısı, müşrik durumuna düşürür. Böyle bir gıda ile beslenenlerin kıldıkları namazlar onlara Allah'tan bir lanet olarak geri döner.

Gıdanın doğal olmasına gelince, doğal gıdanın tanımı, Kur'an'ın kendine özgü üslûbuyla şöyle verilmiştir: **'Tanrı'nın elinden çıkan yiyecekler.'** Temel buyruk şudur:

“O'nun ayetlerine inanıyorsanız, üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yiyeyin! Size ne oluyor da üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yemiyorsunuz? Birçokları ilimsiz bir biçimde kendi keyiflerine uyarak halkı şaşırtıyorlar. Üzerine Allah'ın adı anılmayan-lardan yemeyin!”(En'am, 118, 119, 121)

Geleneksel kabule göre, bu buyruk, üzerine Allah'ın adı anılmadan kesilen hayvanların etlerinden yemeyi yasaklıyor. Ayette hayvandan ve etten bahis yoktur. Buyruk, müşriklerin putlara adadıkları hayvanların yenmemesini de içerebilir. Hatta iniş sebebi bu olabilir. Çünkü Kur'an'ın indiği zaman, insanlığın, **doğal gıda-doğal olmayan gıda** diye bir meselesi yoktu. Ancak, temel tefsir kuralını unutmamalıyım: “Bir ayetin özel bir sebeple ve özel bir konuda inmiş olması, buyruğun genelliğine engel değildir.” Özgün ifadesiyle, **“Sebebin hususiyeti nassın umumiyetine engel değildir.”**

O halde, **“Üzerine Allah'ın adı anılmamış şeyleri yemeyin”** ayetinin esas anlamı, **doğal niteliğini kaybetmiş gıdaların yenilmemesi, özellikle, genleri değiştirilmiş hormonlu gıdaların, örneğin, GDO'lu buğdayların halka yedirilmemesi olacaktır.**

Üzerine Allah'ın adı anılmak, eşya üzerine Allah'ın isminin okunup üfürülmesi değildir, nimetlerin Allah'ın yarattığı doğal halleriyle kullanıma sunulmaları demektir. Kur'an, bu gıdaları 'tayyib' (temiz, leziz, taze) diye anmakta ve beslenmenin, bu niteliği taşıyan yiyeceklerle sağlanması gerektiğine defalarca vurgu yapmaktadır. (2/57, 168, 172; 5/88; 7/160; 8/69; 16/114; 20/81; 23/51)

SİYASETÇİLERİN KULAKLARI ÇINLASIN!

Gıdaları helal olmaktan çıkararak istisnaî bir olumsuzluk da var. Türk literatüründe ilk kez tarafımızdan telaffuz ve ilan edilen bu olumsuzluk şudur : **İslam fıkhnın egemen ilkelerinden birine göre, kamu görevi alan kişiler, ilmî faaliyet dışında ikinci bir işle, özellikle para getiren bir işle uğraşamazlar. Uğraşırlarsa o göreve geldikleri günden itibaren mal varlığı artışlarına devlet adına el konur.** Hz. Ömer'in sahabî nesli valilerine uyguladığı açık icraatı ortada. Hz. Ömer, bu icraatı cümlesinden olarak, mesela, **Bahreyn valisi ünlü sahabî Ebu Hureyre'nin bütün mal varlığına el koymuş ve onu 'devlet görevini, servet yapma aracı olarak kullandığı için 'Allah'ın ve Kur'an'ın düşmanı'** ilan etmiştir. Bu demektir ki, **Hz. Ömer, Ebu Hureyre ve benzeri valileri Mâûn ihlaliyle suçlamıştır.** Bizim Mâûn meselesindeki hassasiyet ve söylemlerimizin dayanakları işte bunlardır. Karnımızdan konu-şuyor değiliz. Umarız, bu millet bunların kıymetini bilir. Sahi, siz, Hz. Ömer'in andığımız icraatından söz eden bir 'hocaefendi'ye hiç rastladınız mı?

Allah ile aldatanlar bu milleti ahmak yerine koymakla kalmadılar, düpedüz eşek yerine koydular da bu millet bunu ya hiç anlamadı yahut da anladı da bundan zevklendiği için sesini çıkarmadı. Tercih kendisinin, istediği ihtimali seçsin.